

Posudek oponenta na bakalářskou práci Ireny Poleníkové „Tanec v čínské kultuře za dynastie Han“

Irena Poleníková se ve své bakalářské práci zabývá významem tance a jeho podobou za vlády císařské dynastie Han (206 př. n. l. – 220 n. l.). Práce se opírá o – poměrně obsáhlou - sekundární literaturu, především v západních jazycích, zároveň ale využívá i původních pramenů, v první řadě Popisnou báseň o tanci (přičemž autorka v tomto případě – jak nelze u bakalářské práce jinak očekávat – vychází z anglického překladu), stejně jako vyobrazení na reliéfech v hanských hrobkách.

V úvodní části práce autorka charakterizuje prameny – literární i archeologické – které poskytují informace k danému tématu. Dále se věnuje popisu obecného společenského kontextu, v němž fungoval tanec za Hanů. Tato část práce působí přece jen poněkud nesystematicky: vedle sebe tu nacházíme obecný popis společenské a politické situace za vlády dynastie Han na straně jedné a na straně druhé konkrétní pasáže věnované jednotlivým typům zábav – tanci sto bubnů, sto hrám a šalovému tanci. Podobný nedostatek je podle mého názoru pozorovatelný i v následující části práce věnované významu tance za Hanů. Některé kapitoly vzbuzují dojem poměrně obecných popisů, někdy až subjektivně zabarvených, na druhé straně konkrétní tvrzení v některých pasážích by si asi zasloužily hlubší rozvedení a podrobnější vyargumentování. To platí například o závěrech týkajících se vlivů, které působily na formování Sta her, kdy autorka poněkud nekriticky přejímá čínské názory o šamanských prvcích v dvorských zábavách, které mají svůj původ ve starobylých lidových představách (za problematické považují například směšování velkého exorcismu, který se konal v předvečer nového roku, a který měl výrazně náboženský a v tomto případě bych se nestyděl říci skutečně šamanský charakter, s dvorskými zábavami na nový rok); stejně tak tvrzení o výrazném podílu zahraničních vlivů na hanský dvorský tanec nepůsobí bez uvedení konkrétnějších dokladů zcela přesvědčivě (mimořádně, vystoupení „římských“ kejklířů na hanském dvoře se neodehrálo roku 120 př. n. l., nýbrž roku 120 n. l., což může působit jako nevýznamný detail, ale v kontextu práce, která západním vlivům přisuzuje velký význam na formování dvorských zábav za císaře Wudiho, to zanedbatelné není).

Určitých problematických tvrzení se autorka dopouští i v komentáři k překladu Popisné básně o tanci. Za ne zcela relevantní považují například tvrzení, že když je v básni zmínka o tanečnicích ve dvou řadách, může jít o obhajobu konfucianů zakazovaného pořadí: slavný Konfuciusův výrok na toto téma nehovoří o tom, že při tanci by takovéto seřazení bylo

nepřípustné, ale pouze o tom, že jde o porušení privilegií Syna Nebes, což už může být pro hanské období irelevantní.

Ale abych nebyl pouze kritický. Celkově je práce zpracována poutavě, dozvídáme se z ní řadu zajímavých informací o tématu, který nepatří k úplně běžně pojednávaným, a navíc je psána kultivovaným čtivým jazykem a někdy subjektivní hodnocení (daná zřejmě do určité míry i tím, že autorka je praktikující tanečnicí) působivost některých popisů zvyšují. Rovněž tak překlady básní působí velmi kultivovaně a vytříbeně. Seznam použité literatury je kvalitní a rovněž pečlivě je zpracována příloha (včetně obrazového doprovodu), která významným způsobem doplňuje předtím uvedené informace o tanci za Hanů.

Celkově považuji práci Ireny Poleníkové za plně vyhovující požadavkům kladeným na bakalářskou práci a navrhuji její hodnocení jako velmi dobré.

V Praze 14. 9. 2009

Mgr. Jakub Maršálek Ph.D.